

Եվրասիա համագործակցություն հիմնադրամ (ԵՀՀ)

Ամփոփ տեղեկանք՝ վերջին 2 տարում ծավալած գործունեության վերաբերյալ

Եվրասիա համագործակցություն հիմնադրամի (ԵՀՀ) տեսլականն է նպաստել նրան, որ Հարավային Կովկասը կայանա որպես խաղաղ, հակամարտություններից զերծ և համագործակցող տարածաշրջան, և աչքի ընկնի քաղաքացիների ներգրավման բարձր մակարդակով, սոցիալապես պատասխանատու ձեռնբեղությամբ ու կայուն, պատասխանատու և արդյունավետ հասարակությամբ: ԵՀՀ առաքելությունն է հզորացնել մարդկանց՝ սոցիալական արդարության և տնտեսության ասպարեզներում էական փոփոխությունների հասնելու նպատակով, և իրականացնել կոնկրետ ծրագրեր, որոնք կօգնեն մարդկանց բարելավել իրենց համայնքը և կյանքը: ԵՀՀ-ն անկախ տեղական հիմնադրամ է դարձել 2007 թվականին: Այն Եվրասիա հիմնադրամի ժառանգորդ կազմակերպությունն է և ծրագրային, կազմակերպական և ֆինանսական առումներով գործում է որպես անկախ տեղական հիմնադրամ: ԵՀՀ-ն իր գործունեության շուրջ քսան տարիների ընթացքում կուտակել է ծրագրերի արդյունավետ իրականացման, դրամաշնորհային ծրագրերի կառավարման և Հայաստանի քաղաքացիական հասարակության հետ համագործակցության զգալի փորձ:

Վերջին տարիների ընթացքում ԵՀՀ-ն իրականացրել է մի շարք նշանակալի ծրագրեր, որոնք ուղղված են ոստիկանության և միգրացիայի կառավարման բարելավմանը, ներգաղթյալների իրավունքների պաշտպանությանը և հումանիտար ու հասարակական խնդիրների հասցեագրմանը: Ստորև ներկայացված են այս նախաձեռնությունների հիմնական ուղղություններն ու արդյունքները:

1. Բռնի տեղահանված անձանց արխիվային փաստաթղթերի թվայնացում

«Առաքելություն Հայաստան» բարեգործական ՀԿ-ն ԵՀՀ աջակցությամբ իրականացրել է 1988-1992 թթ. Ադրբեջանից բռնի տեղահանված անձանց արխիվային փաստաթղթերի թվայնացման երկրորդ փուլը: Այս նախաձեռնության նպատակն էր ավարտել մոտ 26,000 գործերի թվայնացումը և ապահովել ՀՀ ՆԳՆ Միգրացիոն և քաղաքացիության ծառայության էլեկտրոնային բազայի ամբողջականությունը: Նախագծի երկու փուլերի արդյունքներով թվայնացվել և մշակվել է 103,000 ընտանիքների կամ մոտ 330,000 անձանց գործերի էական մասը: Այս գործընթացը նպաստել է տվյալների հասանելիության և կառավարման արդյունավետության բարձրացմանը:

Ծրագրի մասին անդրադարձն [այստեղ](#):

2. COVID-19-ի հետևանքների գնահատում միգրանտների շրջանում

COVID-19 համավարակի ընթացքում ԵՀՀ-ն իրականացրել է IOM Հայաստանի կողմից նախաձեռնված գնահատում, որը ուղղված էր միգրանտների խոցելիությունների բացահայտմանը Հայաստանում: Ուսումնասիրությունը ընդգրկել է 2020 թ. ապրիլ-մայիս ամիսները, երբ գործում էին խիստ սահմանափակումներ: Գնահատումը ցույց է տվել, որ համավարակի պայմաններում ներգաղթողների շրջանում զգալիորեն ավելացել են տեղեկատվության և ծառայությունների հասանելիության խնդիրները, հատկապես առողջապահության, կրթության և սոցիալական պաշտպանության ոլորտներում:

3. Հասարակական ընկալումների ուսումնասիրություն ներգաղթյալների վերաբերյալ

ԵՀՀ-ն իրականացրել է հետազոտություն, որը նպատակ ուներ ուսումնասիրել Երևան քաղաքի բնակչության տեղեկացվածությունը, դիրքորոշումները և կարծրատիպերը ներգաղթյալների նկատմամբ: Հետազոտության արդյունքները կարևոր տեղեկություններ են տրամադրել ներգաղթյալների իրավունքների պաշտպանության մակարդակի, հասարակության տեղեկացվածության և վարքային մոդելների վերաբերյալ, որոնք կարող են հիմք ծառայել համապատասխան քաղաքականությունների մշակման համար:

4. Միգրացիայի ոլորտում գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների քարտեզագրում

ԵՀՀ-ն իրականացրել է «Միգրացիայի վերաբերյալ ծրագրեր իրականացնող հումանիտար և այլ տեղական կազմակերպությունների քարտեզագրում» հետազոտությունը՝ Միգրացիայի միջազգային կազմակերպության օժանդակությամբ: Ուսումնասիրության ընթացքում ստեղծվել է տվյալների բազա, որը ներառում է Հայաստանում գործող տեղական հասարակական կազմակերպություններ, որոնք զբաղվում են միգրացիայի խնդիրներով: Գործնական հարցումների և փորձագիտական հարցազրույցների միջոցով բացահայտվել են այս կազմակերպությունների կարիքները և մարտահրավերները, ինչը հնարավորություն է տվել առավել նպատակաուղղված աջակցություն ցուցաբերել միգրացիայի ոլորտում:

5. Քրեական («գողական») խոսվածքի բացատրական բառարանի ստեղծում

ԵՀՀ-ն՝ «ԵՀՀ համալսարան» խորագրի ներքո ստեղծել է քրեական ենթամշակույթում տարածված «գողական» խոսվածքի բացատրական բառարան: Այս նախաձեռնության արդիականությունը պայմանավորված է քրեական ենթամշակույթի ազդեցության աճով՝ հատկապես երիտասարդների սոցիալականացման և արժեքային համակարգի ձևավորման վրա: Բառարանը ոչ միայն ներկայացնում է «գողական» խոսվածքի

բառերի և հասկացությունների բացատրությունը, այլև դրանց ծագումը, պատմական հիմքերը և համատեքստային կիրառումը: Այն կարևոր գործիք է ինչպես հասարակագիտական հետազոտությունների, այնպես էլ ընթերցող լայն շրջանակների համար՝ ենթամշակույթի ազդեցությունն առավել խորությամբ հասկանալու նպատակով:

ԵՀՀ-ի վերջին տարիների գործունեությունը վկայում է կազմակերպության շարունակական ջանքերի մասին՝ ուղղված հասարակության կարիքների բավարարմանը ոստիկանության և միգրացիայի կառավարման համակարգերի բարելավմանը: ԵՀՀ-ի ներգրավումը ՆԳ նախարարին կից Հասարակական խորհրդում կապահովի ավելի համակարգված, տվյալահեն և ներառական մոտեցում հանրային ոլորտի մարտահրավերներին արձագանքելու համար: